

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი; გ. ბულგარ ქ. 72, ტელ: 72 72 60

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე

№ 28

“25” 02 2009 წ

1. პროექტის დასახელება – საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გამჭვენდი ნაგებობის მშენებლობა და ექსპლუატაცია
2. ინვესტორის დასახელება და მისამართი – შ.კ.ს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“, ქ. ბათუმი, გოგებაშვილის ქ. №20
3. განხორციელების ადგილი – ქ. ბათუმი
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი – 04.02.09
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ – სამეცნიერო კვლევითი ფირმა „გამა“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილება

შ.პ.ს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით, ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე განსახილველად წარმოდგენილია: სადგურ „ბათუმი სატვირთო“-ს საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გამჭვენდი ნაგებობის მშენებლობის და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. პროექტის განხორციელების აღტერნატივების ანალიზის საფუძველზე მიღებულია გადაწყვეტილება: რკინიგზის სადგურ „ბათუმის სატვირთო“-ს სანიაღვრე-საწარმოო წყლების გაწმენდის სისტემის შეცვლა ახლით; ძველი სისტემის დემონტაჟი ახლის ამუშავების შემდეგ და შესაბამის ნორმამდე გაწმენდილი წყლის ჩაშვება მდ. ბარცხანაში.

შ.პ.ს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“-ს ადმინისტრაციას დაგეგმილი აქვს ნავსადგურის №4 და №5 ნავმისადგომების სახმელეთო ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურის, კერძოდ საკონტეინერო პარკის გაფართოება, რისთვისაც საჭიროა ნავმისადგომების ჩრდილო-აღმოსავლეთით, უშუალოდ საკონტეინერო პარკის მოსაზღვრედ, სადგურ „ბათუმი სატვირთო“-ს ტერიტორიის საწარმოო-სანიაღვრე წყლებისათვის მოწყობილი ბუფერული ტევადობის დემონტაჟი და გამოთავისუფლებული ნაკვეთის გამოყენება №4 და №5 ნავმისადგომების ინფრასტრუქტურის განვითარებისათვის.

სადგურ „ბათუმი სატვირთო“-ს ტერიტორიის საწარმოო-სანიაღვრე წყლებისათვის გათვალისწინებულია ახალი გამყვანი კოლექტორისა და გამჭვენდი ნაგებობის მოწყობა, რისთვისაც შერჩეულია ტერიტორია შ.პ.ს „ბათუმი რილ ტერმინალ ლტდ“-ს ე.წ. ნავთის უბანზე გამოყოფილ 0,264 ჰა ფართობზე.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში განხილულია მშენებლობისა და ექსპლუატაციის დროს დაგეგმილი სამუშაოები, კერძოდ:

- სადგურ „ბათუმი სატვირთო“-ს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი საწარმოო-სანიაღვრე წყლებისათვის ახალი გამყვანი კოლექტორების და გამჭვენდი ნაგებობის მშენებლობა;
- გამყვანი კოლექტორის და გამჭვენდი ნაგებობის ექსპლუატაცია;
- არსებული ბუფერული ტევადობის (რკინა-ბეტონის კონსტრუქციების შენობა-ნაგებობების კომპლექსი) დემონტაჟი, დემონტირებული მასალების გატანა და ტერიტორიის რეკულტივაცია.

ტერიტორიის რეკულტივაციისათვის გათვალისწინებულია შემდგომი სამუშაოები: წინასწარ შეთანხმებულ ტერიტორიაზე ერთჩამჩიანი (0,5 მ3) ექსკავატორით ნავთობის ჯამური ნახშირწყალბადებით დაბინძურებული ნიაგადასა და გრუნტის დამუშავება და აგტორვითმცლელებით გატანა; ტერიტორიის რეკულტივაციის მიზნით ნავთობით დაბინძურებული ნიადაგის და გრუნტის გატანის შემდგომ დარჩენილი დრმულების შევსება უნდა მოხდეს ახალი გრუნტით და ჩატარდეს ვერტიკალური გეგმარება; ტერიტორიის მობეტონება/მოასფალტება და გარე განათებისა და სხვა ინფრასტრუქტურის მოწყობას საკონტეინერო პარკის შემდგომი ფუნქციონირებისათვის.

პროექტი ითვალისწინებს ახალი გამჭვენდი ნაგებობის მოწყობას და მისი ექსპლუატაციაში გაშვების შემდგომ ბუფერული ტევადობის ტერიტორიის დემონტაჟს, რომელიც განხორციელდება ახალი გამჭვენდი ნაგებობის ექსპლუატაციაში გაშვების შემდგომ. გამჭვენდი ნაგებობის კომპლექსში შედის ისეთი ობიექტები, როგორიცაა: სამსექციანი გამჭვენდი ნაგებობა; სადგურ „ბათუმი სატვირთოდან“ გამჭვენდ ნაგებობამდე საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების 1000 მმ დიამეტრის მიმყვანი კოლექტორი; სატუმბი სადგური; სამომსახურეო

შენობა; 500 მმ დიამეტრის გაწმენდილი წყლის გამყვანი კოლექტორი და სატრანსფორმატორო ქვესადგური.

სანიაღვრე გამწმენდი ნაგებობის წარმადობა პროექტის მიხედვით შეაღგენს 80 ლ/წმ-ში. გამწმენდი ნაგებობის სამი სექცია ერთმანეთს უკავშირდება წყლის გამანაწილებელი არხით, რომელიც წყალუხვობის დროს ასრულებს საღექარის ფუნქციას, სადაც მიმდინარეობს ნავთობპროდუქტებისა და წყლის გრავიტაციული გაყოფა. ნავთობპროდუქტები გროვდება ზედაპირზე და წყლის მოდინების შემცირების შემდგომ ჩაედინება გამწმენდი ნაგებობის სექციებში. გამწმენდი ნაგებობის სექციების შემადგენლობაში შედის პორიზონტალური სალექარი და დამატებითი წმენდის კამერა. სადგურის ტერიტორიაზე არსებული სანიაღვრე წყლების შემცირები სისტემის დაგეგმილი რეკონსტრუქციის შედეგად მოსალოდნელია სანიაღვრე წყლების რაოდენობის მომატება. კოლექტორის მთელ სიგრძეზე, ყოველი 30-35 მ-ის დაცილებით მოეწყობა 2X2,5 ოთხუთხა ფორმის სათვალთვალო ჭები. კოლექტორიდან გამწმენდ ნაგებობაზე წყალი მიეწოდება საგუმბი სადგურის საშუალებით. სატუმბ სადგურსა და გამწმენდ ნაგებობას შორის მოეწყობა ჩამქრობი ჭა, სადაც მიყვანილი იქნება მილი. ჩამქრობი ჭიდან გამწმენდ ნაგებობამდე საწარმოო-სანიაღვრე წყლების მიწოდება მოხდება თვითდენით. თვითდენითი კოლექტორი მოეწყობა ასევე გამწმენდი ნაგებობიდან გაწმენდილი საწარმოო-სანიაღვრე წყლების მდ. ბარცხანაში ჩასაშვებად.

კოლექტორის ჩამქრობ ჭაში (სალექრამდე) გათვალისწინებულია ნაგავდამჭერი ბადის მოწყობა. წმენდის პირველ საფეხურზე წყლები თვითდინებით ჩაედინება პორიზონტალურ სალექრებში, სადაც ხდება ფრაქციების გამოყოფა, კერძოდ ნავთობპროდუქტების ამოტივტივება და შეწონილი ნაწილაკების დალექა. სალექარში წყლის ზედაპირზე მოტივტივე ნავთობპროდუქტები იკრიბება დარების მეშვეობით და იქიდან ფოლადის 200 მმ-იანი მილით გადის სექციის მიმღებარებ მოწყობილ ნავთობშემკრებ (ამოსაწმენდ) ჭაში. შევსების შემთხვევაში შეკრებილი ნავთობპროდუქტების გატანა მოხდება ამ საქმიანობაზე სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორის მიერ. სალექარის ფსკერზე დაგროვილი ნალექი ტუმბოს საშუალებით მიეწოდება ბუნკერს, სადაც მოხდება მისი შესქელება პიდროციელონით. ნალექის 70-75%-მდე გაუწყლოების შემდეგ იგი ჩაიტვირთება თვითმცლელ მანქანებში და ასევე გატანილი იქნება ტერიტორიიდან. სალექარის გავლის შემდეგ ჩამდინარე წყლები დამატებით გაიწმინდება ორსაფეხურიან ფილტრებზე. გაწმენდილი წყალი ჩაიშვება წყალსადინარში. გაწმენდილი ჩამდინარე წყლები თვითდინებით 500 მმ დიამეტრისა და 312 მ სიგრძის სანიაღვრე კანალიზაციის კოლექტორით ჩაედინება მდ. ბარცხანაში. ჩამდინარე წყლების წერტილიდან 125 მ მანძილში მდ. ბარცხანა უერთდება შავ ზღვას.

გამწმენდი ნაგებობის ექსპლუატაციაში გაშვების შემდგომ ჩატარდება არსებული ბუფერული ტეგადობის ტერიტორიის დემონტაჟი, ნავთობით დაბინძურებული ნარჩენების გატანისა და ტერიტორიის რეკულტივაციის სამუშაოები. დაგეგმილი საქმიანობის ამ ეტაპზე (სადემონტაჟო და სამშენებლო სამუშაოები) მოსალოდნელია დიდი რაოდენობით ნარჩენების დაგროვება, ძირითადად არსებული ბუფერული ტეგადობის დემონტაჟის შემდგომ. ნარჩენების მინიმიზაცია შესაძლებელი იქნება მათი კლასიფიკაციიდან გამომდინარე. სამუშაოების გრაფიკის შესაბამისად წარმოქმნილი ნარჩენების განთავსების საკითხი შეთანხმებული უნდა იქნეს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამსახურთან.

სადემონტაჟო სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი მეორადი გამოყენებისათვის ვარგისი სამშენებლო მასალები, წინასწარი დამუშავების

შემდგომ დასაწყობდება, ხოლო არასახიფათო ნარჩენები განთავსდება ქ. ბათუმის სამშენებლო ნარჩენების პოლიგონზე აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შესაბამის სამსახურთან შეთანხმებით. ლითონის წუნდებული ნარჩენი ჩაბარდება ჯართის მიმღებ პუნქტში. ბუფერული ტევადობის რეზერვუარებში არსებული ნავთობით დაბინძურებული წყლებისა და ნავთობშლამების ამოტუმბვა და გატანა დაგეგმილია ამ საქმიანობაზე სათანადო ნებართვის მქონე კონტრაქტორის საშუალებით. ნავთობით დაბინძურებული წყლების გაწმენდა უნდა მოხდეს ნავთობდამჭერი დანადგარის გამოყენებით.

ობიექტის სასმელი წყლით მომარაგება გათვალისწინებულია შ.კ.ს „ბათუმი ოილ ტერმინალ ლტდ“-ს ნავთის უბნის წყალმომარაგების ქსელიდან. სასმელი წყლის ხარჯი განსაზღვრულია საყოფაცხოვრებო საჭიროებისათვის, სამშენებლო ნორმების და წესების თანახმად. ობიექტის სასმელ-სამეურნეო წყლის ხარჯი შეადგენს 0,15 ლ/წმ. სასმელი წყლის ქსელი ეწყობა პოლიეთილენის მიღებისაგან. საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების გაყვანა გათვალისწინებულია საწარმოს შიდა სამოედნო საყოფაცხოვრებო კანალიზაციის ქსელში ჩართვით. საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების რაოდენობა ტოლია სასმელი წყლის ხარჯისა. ვინაიდან გამწმენდი ნაგებობის განთავსების რაიონი არაკანალიზებულია, საყოფაცხოვრებო-სამეურნეო ჩამდინარე წყლების შესაგროვებლად დაგეგმილია 10 მ³ ტევადობის პერმეტული ამოსანიჩი ორმო.

პროექტში განხილულია: სამართლებრივი და ადმინისტრაციული ასპექტები, კლიმატი და მეტეოროლოგიური პირობები, ატმოსფერული ჰაერის ფონური დაბინძურების საკითხები, ხმაურის გავრცელება, ნიადაგები და ლანდშაფტები, სეისმური პირობები, ბიომრავალფეროვნება, არქეოლოგია და პიდროლოგიური სამუშაოების გარემოზე შესაძლო ზემოქმედებები, შესაძლო ავარიული სიტუაციების ანალიზი, ხანძრის წარმოქმნა და გავრცელება, გარემოსდაცვითი და მონიტორინგის გეგმები.

პროექტში განხილულია გარემოზე და სოციალურ ფაქტორებზე ზემოქმედების შესამცირებელი ღონისძიებები, მავნე ზემოქმედების შესამცირებლად.

ექსპერტიზის პროცესში გამოთქმული პირობები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

1. საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ, ობიექტის ექსპლუატაციაში გაშვებიდან 6 თვის ვადაში დამუშავდეს და შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან მონიტორინგის (თვითმონიტორინგის) და ასევე შემარბილებელი ლონისძიებების კონკრეტული გეგმა.
2. საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ, ობიექტის ექსპლუატაციაში გაშვებიდან 6 თვის ვადაში დამუშავდეს და შეთანხმდეს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან ნარჩენების მართვის გეგმა.
3. საწარმოს ხელმძღვანელობის მიერ, ობიექტის ექსპლუატაციაში გაშვებიდან 6 თვის ვადაში დამუშავდეს ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა და ობიექტი უზრუნველყოფილი იქნეს ხანძარსაწინააღმდეგო ინვენტარით.
4. შ.პ.ს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“-ს ხელმძღვანელობა ვალდებულია შეასრულოს ყველა ის პირობა, რომელიც წარმოდგენილია გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის (გვ.114-116) დასკვნებისა და რეკომენდაციების თავში.
5. განხორციელდეს პროექტით გათვალისწინებული გამწმენდის სრული გადახურვა.
6. სამუშაოების დამთავრების შემდეგ განხორციელდეს დაზიანებული მიწებისა და სხვა ობიექტების აღდგენა პირვამდელ მდგომარეობამდე, მათი შემდგომი გამოყენებისათვის.
7. დემონტაჟის პროცესში ჩატარდეს გრუნტის ნავთობით დაბინძურების ხარისხის მონიტორინგი.
8. დამუშავდეს ბუფერული ტევადობის რეზერვუარებში არსებული ნავთობით დაბინძურებული წყლების, ნავთობშლამების გატანა-გაუვნებელყოფის საკითხები.
9. მდინარეებისა და ზღვის ფსკერულ დანალექებში სხვა მძიმე მეტალებთან ერთად განისაზღვროს ისეთი ტოქსიკური ელემენტები, როგორიცაა დარიშხანი და ვერცხლისწყალი.
10. გამოიყოს სპეციალური ტერიტორია, სადაც განთავსებული იქნება პიდროციკლონიდან მიღებული ნალექი და შლამი. განისაზღვროს მისი მოწყობის ტექნიკური მახასიათებლები, შლამის შენახვისა და დაგროვების ვადები.

IV. დასკვნა

შ.პ.ს „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“-ს მიერ გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მიღების მიზნით ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის III თავში მოყვანილი პირობების გათვალისწინების შემთხვევაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით.

ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსი
ნიკოლოზ ჭახნაძია
(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

საქართველოს ბარემოს დაცვისა და ბუნებრივი

ონსურსების მინისტრის

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა № ი - 137

"27" 02 2009 წ.

ქ. თბილისი

შ.კ.ს. „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“-ს მიერ წარმოდგენილ საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის, მე-4 პუნქტისა და „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის 1 პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტის
საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს შ.კ.ს. „ბათუმის საზღვაო ნავსადგური“-ზე გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა – ქ. ბათუმში, საწარმოო-სანიაღვრე ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის საქმიანობაზე.
  2. ნებართვის მფლობელმა უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შესრულება;
  3. ნებართვა გაიცეს განუსაზღვრელი ვადით;
  4. ეს ბრძანება დაუყონებლივ გაეგზავნოს ნებართვის მფლობელს
  5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩინოდეს საქართველოს მთავრობაში (ქ. თბილისი, ინვოროფვას ქუჩა №7) მისი ძალაში შესვლიდან ერთი თვის ვადაში.
- საფუძველი: ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №28. 25.02.09. და ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის უფროსის ნიკოლოზ ჭაბაზაკიას მოხსენებითი ბარათი.

გიორგი ხაჩიძე
მინისტრი

ეგზავნება: ლიცენზიებისა და ნებართვების სამსახურის მიმღებ სუბიექტს, გარემოს დაცვის ინსპექტორას

საქართველოს გარემოს დაცვისა
და განეზობრის რესურსების სამინისტრო

განვითარებული სისტემა № 00189

„ 10 „ „ 3000 „ 200.9 V.

გარემობულებულების ნებართვა-ვაცემელია:
საქართველოს კულტორული და მუნიციპალური
ნუსონსკების სამინისტროს მიერ

საქართველოს გარემონტის დაცვისა და
ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს
ეფუძნებაზონის წარმომადგენელია
(გრანი, ხახული, თანამდებობა)

დურუბინისა და წუპურთვების
სამსახურის უფლოსი
ნუსონს ჭათნაკუა

დაშვებითი: გაქმონს ღაფლისა მა ბენებიკი ჩესეხების სამინისტრო
დამაშვიდებელი: მპს. ფინანსები
ს.ფ.ს. ჩეგისტაციის №2-0300